

PAŃSTWOWA
OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
W GDAŃSKU

Program

**PAŃSTWOWA OPERA I FILHARMONIA BAŁTYCKA
w GDAŃSKU**

Dyrektor:
TADEUSZ RYBOWSKI

Dyrektor Artystyczny:
JERZY KATLEWICZ

*Zakończenie sezonu koncertowego
1965/66*

KONCERT SYMFONICZNY

Piątek, 24
sobota, 25 czerwca 1966 godz. 19.30

PROGRAM

Wykonawcy:

ORKIESTRA PAŃSTWOWEJ OPERY
I FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

Dyrygent:

JERZY KATLEWICZ

Soliści:

ZOFIA JANUKOWICZ — sopran
KRYSTYNA SZCZEPAŃSKA — mezzosopran
BOGDAN PAPROCKI — tenor

Recytacja:

ANDRZEJ SZALAWSKI
IZABELA WILCZYŃSKA

Przygotowanie Chóru Operowego

JERZY MICHALAK

Przygotowanie Chóru Filharmonicznego

LEON SNARSKI

Program

ARTUR HONEGGER

KRÓL DAWID

psalm symfoniczny w 3 częściach
I wykonanie na Wybrzeżu

Introdukcja

Pieśń Pasterza Dawida — alt solo

Psalm — Bądź pochwalony — chór

Fanfary

Wejście Goliata

Pieśń zwycięstwa — chór

Pochód wojska

Psalm — Lęk porzuć swój — tenor solo

Psalm — Ach, gdybym ja gołębie skrzydła miała

— sopran solo

Śpiew proroków — chór

Panie o litość błagam — tenor solo

Obóz Saula

Psalm — Wieczny Bóg jest mą światłością — chór

Zaklęcie czarownicy

Marsz Filistynów

Lamentacja na górze Gilboa — alt, sopran i chór

Przerwa

Pieśń uroczysta — sopran i chór

Taniec przed Arką Przymierza — chór i sopran

Pieśń pochwalna — chór

Pieśń służebnicy — alt solo

Psalm pokuty — chór

Psalm — Jam pogrążony w grzechu — chór

Psalm — Ku górze wznoszę ufne swe spojrzenie

— tenor solo

Pieśń do Efraima — sopran solo

Marsz Hebrajczyków

Koronacja Salomona

Śmierć Dawida — sopran i chór

JERZY KATLEWICZ

KRYSTYNA SZCZEPAŃSKA

ZOFIA JANUKOWICZ

BOGDAN PAPROCKI

Król Dawid

ANDRZEJ SZALAWSKI

IZABELA WILCZYŃSKA

W twórczości Artura Honeggera skrzyżowały się wpływy francuskiego i niemieckiego dziedzictwa muzycznego. Z pochodzenia Szwajcar, lecz urodzony w Hawrze i przebywający niemal stale w Paryżu, związał się Honegger początkowo z ideologią francuskiej „Grupy Sześciu” (Durey, Honegger, Milhaud, Poulenc, Tailleferre, Auric), wkrótce jednak podążył własnymi drogami. Zrazu podzielał głoszone przez współtowarzyszy hasła nawrotu do klasycznej prostoty i umiaru środków technicznych, ale potem zwrócił się ku tematyce heroicznej, realizowanej w potężnych budowlach dźwiękowych. Swoje artystyczne cele przeprowadzał przy użyciu mocnych efektów harmoniczných, ciekawych konstrukcji formalnych, rozbudowanego aparatu instrumentalno-wokalnego. Wśród kompozytorów pierwszej połowy XX wieku był jednym z najwszechstronniejszych i najbardziej chłonnych talentów. Muzyka jego czerpała podniety z twórczości Regera, R. Straussa, Debussy’ego, Strawińskiego, ze śpiewu gregoriańskiego i protestanckiego chorału, z jazzu i dodekafonii — wynikiem nie była jednak ekletyczna wtórność, lecz twórcza synteza.

Muzyka Honeggera zyskała duże znaczenie i popularność, posiada bowiem nie tylko wybitne walory techniczno-warsztatowe, ale oddziałuje też bardzo sugestywnie swym emocjonalnym wyrazem. Pełen witalnego dynamizmu talent kompozytora stwarzał zarówno ciekawe maszynowe i sportowe wizje XX wieku (symfoniczny *Pacific 231*, balet *Skating Rink*), jak i czerpał natchnienie z biblijnych, antycznych i historycznych tematów (m.in. *Król Dawid*, *Judyta*, *Antygona*, *Joanna d’Arc na stosie*), rodził wybitne dzieła kameralne (sonaty na różne instrumenty, kwartety smyczkowe), symfoniczne (5 symfonii i in.) koncertowe, a także oryginalne ilustracje muzyczne do filmów.

Najcenniejszą może część twórczości Honeggera stanowią monumentalne dzieła wokalnie-instrumentalne, którym zdaje się patronować wielki duch Haendla. Ich styl i forma kształtowane były każdorazowo innym postawionym sobie przez kompozytora zadaniem, wybranym tematem, raz powziętą ideą. Trudno zaszeregować te dzieła do określonych gatunków; w zasadzie jednak zespalają one zawsze — choć w różnej proporcji — elementy oratorium i opery, wszystkie też z równym niemal powodzeniem mogą być produkowane i na scenie, i na estradzie. Ta szczególna dwoistość była niewątpliwie zamierzona przez Honeggera, gdyż umożliwiała dotarcie do szerszych kół słuchaczy, co uważał on za główny cel współczesnego kompozytora. „Muzyka — pisał — musi zmienić publiczność i zwrócić się do mas. Na to trzeba jednak żeby zmieniła swój charakter, żeby stała się przystępna, nieskomplikowana, ale w wielkim stylu”.

Oratorium *Król Dawid* ugruntowało kiedyś pozycję Honeggera, stało się fundamentem jego światowej sławy i od roku 1923, kiedy powstał ten — jak go nazwał kompozytor — „symfoniczny psalm w trzech częściach”, należy do najczęściej wykonywanych dzieł swojego gatunku. Historia kompozycji sięga jednak roku 1921. Wtedy właśnie „Théâtre du Jorat” w Mézierès koło Lozanny, wznawiając swoją przerwana przez wojnę działalność wystawieniem dramatu biblijnego René Moraxa *Król Dawid*, powierzył napisanie muzyki scenicznej Honeggerowi, który — nagłony terminem — skomponował rozległą partyturę w ciągu dwóch zaledwie miesięcy (25 II — 28 IV 1921). Niemniej premiera wykazała wielkie walory muzyki. Zachęcony sukcesem, postanowił Honegger uniezależnić ją od sceny i przystosować do wymogów estrady koncertowej. Adaptacja wymagała pewnych formalnych i czysto muzycznych zmian. Tak więc z jednej strony po oddzieleniu muzyki od akcji scenicznej zaistniała konieczność wprowadzenia narratora, który w obiektywny sposób relacjonuje przebieg wydarzeń i w integralny sposób łączy poszczególne ogniwa orkiestralne i wokalne; z drugiej zaś strony zdecydował się Honegger przeinstrumentować napisaną na mały skład partyturę pierwszej

wersji na wielką orkiestrę symfoniczną, przy czym nie tyle chodziło mu o uzyskanie efektów zmasowanego brzmienia, ile o kolorystyczne wzbogacenie muzyki.

Pierwsze wykonania nowej wersji *Króla Dawida* w grudniu 1923 (Winterthur) i marcu 1924 (Paryż) wykazały, że ujęta w oratoryjną formę muzyka zyskała jeszcze na bezpośredniości i sile wyrazu. W pełni ujawniło się mistrzostwo, z jakim — we właściwej sobie dążności do uniwersalizacji języka muzycznego — łączy Honegger różne stylistyczne i techniczne środki blisko 200-letniej tradycji muzycznej od Haendla do Strawińskiego w niezwykle harmonijną i jednolitą całość. Środkami tymi operuje przy tym z podziwu godnym umiarem. Oszczędność i precyzja artystycznej wypowiedzi przewija się już choćby w tym, że poszczególne fragmenty, z których składa się dzieło, na ogół nie przekraczają rozmiarami 30 taktów. Te fragmenty (jest ich 27) wykonywane są przez troje solistów (sopran, alt, tenor), chór mieszany i orkiestrę.

Oratorium ukazuje najważniejsze zdarzenia z historii biblijnego Dawida. W pierwszej części, obejmującej dzieje walk z Filistynami, będą to: zwycięstwo nad Goliatem, odwiedziny z Saulem u czarownicy z Endor, wygnanie Dawida i śmierć Saula (*Lamentacja na Górze Gilboa*). W drugiej, składającej się tylko z dwóch fragmentów części — Dawid królem — osiąga dzieło swój punkt szczytowy w fascynującym *Tańcu przed Arką Przymierza*, najdłuższym utworze w całej partyturze. Część trzecia „opiewa miłość Dawida do Betsabe, żony Uriaszowej, gniew Jehowy i klęski, jakie zsyła on na występnego króla i jego naród, pychę Dawida u szczytu sławy, wreszcie jego starość i koronację na króla jego syna, Salomona”. Śmierć Dawida to wspaniała apoteza końcowa, uwieńczona potężnym Alleluja.

Stanisław Haraschin

CHÓR OPERY BAŁTYCKIEJ

Kierownik chóru
JERZY MICHALAK

Kierownik wokalny
JERZY SZYMAŃSKI

Korepetytor
Henryk Spychała

Inspektor
Mieczysław Dubrawski

SOPRANY:

Adamczak Stefania
Chudzicka Ludgarda
Deptulska Rozwita
Dowbór Jadwiga
Gibczyńska Stanisława
Huk Teresa
Kolasińska Urszula
Korzeniowska Jadwiga
Lewandowska Danuta
Lupińska Krystyna
Manikowska Felicja
Massalska Halina
Nawrocka Teresa
Piepkówna Kornelia
Pilchowska Genowefa
Podbilska Michalina

ALTY:

Andersz Czesława
Bartkowiak Halina
Bukowska Janina
Filipiak Władysława
Gachowa Zofia
Iwor Gabriela
Jungowska Zdzisława
Kordulska Barbara
Krzyżanowska Alicja
Luterek Apolonia
Radtke Urszula
Raduła Maria
Siwek Urszula
Węgrzyn Anna

TENORY:

Badura Jan
Bykowski Edward
Dąbkowski Andrzej
Dubrawski Mieczysław
Leśniowski Tadeusz
Miszker Erwin
Petsch Alfons
Pomieczynski Zbigniew
Różagórski Stanisław
Wysocki Romuald
Zwiernik Jan

BASY:

Kamiński Stanisław
Kasprzyk Władysław
Kotowski Ferdynand
Łukaszewski Bogdan
Nowiński Kazimierz
Skulski Florian
Suski Zdzisław
Staniuca Kazimierz
Szlawski Zdzisław
Szwarckopf Andrzej
Wosik Stefan

CHÓR FILHARMONICZNY

Kierownik Chóru
Leon SNARSKI

Inspektor Chóru
Jan MACH

Korepetytor
Henryk SPYCHAŁA

SOPRANY:

Astenberg Jadwiga
Bluma Felicja
Beniuszys Janina
Brahn Jadwiga
Czyżewska Władysława
Fórmanek Teodozja
Hoffmann Eugenia
Jurkiewicz Maria
Kowalik Zofia
Kucharonek Teresa
Lipska Ludmiła
Masewicz Irena
Mamrzyńska Anna
Miszcuk Stanisława
Odziomek Renata
Przybyłowa Halina
Raszeja Ewa
Różycka Stanisława
Sankowska Jadwiga
Smutek Zofia
Stankiewicz Jadwiga
Torowa Janina
Ustarbowska Czesława
Wasilenko Tamara
Zebrecka Elżbieta
Łoś Aleksandra

ALTY:

Chuchla Wanda
Downarowicz Maria
Daniszewska Krystyna
Kochanowska Anna
Konaszewska Krystyna
Matoń Zuzanna
Mącik Jadwiga
Szajda Władysława
Szweda Irena
Siejkowska Danuta
Wiśniewska Dominika
Winiarska Eugenia

TENORY:

Bogowski Andrzej
Chajewski Waclaw
Chmiecik Jan
Dereszkiewicz Norbert
Dzieszuk Gerard
Ejsmont Marian
Kamiński Stefan
Pankiewicz Janusz
Przybył Władysław
Paradowski Antoni
Popławski Franciszek
Rzeźnik Bolesław
Ustarbowski Herbert
Żyła Stanisław

BASY:

Dziki Ryszard
Ellert Stefan
Gmiński Józef
Grębski Henryk
Kowalik Tadeusz
Kowalik Doroteusz
Korda Kazimierz
Klejna Jan
Lubiatowski Marian
Łukaszewski Marian
Maj Stanisław
Mach Jan
Szymaniak Wiktor
Slepowroński Wiktor

Orkiestra Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej

KIEROWNIK ARTYSTYCZNY I DYRYGENT—JERZY KATLEWICZ
DYRYGENCI — ZBIGNIEW BRUNA i JERZY MICHALAK

I SKRZYPCE

Szmań Wojciech (koncertmistrz)
Kochański Tadeusz
(koncertmistrz)

Bujalski Franciszek
Kucal Jerzy
Peisert Andrzej
Langowska Maria
Niemiro Henryk
Mieńko Michał
Jeziorny Wiesław
Jurkowski Janusz
Stein Kazimierz
Zielińska Irena
Huzarski Kazimierz

II SKRZYPCE

Kosiorek Stanisław
Sztukowski Sylwester
Małecki Jerzy
Butowski Wacław
Osterczy Stefan
Zaręba Zenon
Brochocki Bronisław
Kowalska Urszula
Kres Norbert
Jellaczyc Jerzy
Tomczyk Bernard

ALTÓWKI

Smiłgin Mieczysław
Wojtkowski Jerzy
Albrecht Irena
Mańkowski Kazimierz
Lejman Krystyna
Bielska Alfreda
Budny Piotr

WIOLONCZELE

Zaborowska Bożena
(koncertmistrz)
Pokorniecki Franciszek (koncertmistrz)
Filar Andrzej
Baryła Karol
Tomczak Tadeusz
Mokrzecki Lech
Andrzejewski Tadeusz
Zaborowski Jan

KONTRABASY

Piotrowicz Edwin
Mazur Adolf
Rosiek Stanisław
Kucharska Barbara
Pile Antoni
Chamera Adam

HARFA

Rużkova Regina
Winiewicz-Gblorczyk Halina

FLETY

Gagałka Wacław
Klaman Ryszard
Kaziński Jarosław
Kwiecień Mieczysław

OBOJE

Gassan Erwin
Buczowski Romuald
Chrapkowski Henryk

ROŻEK ANGIELSKI

Sekowski Stanisław

KLARNETY

Swiercz Władysław
Zaręba Jan
Strzelczyk Józef
Pietras Andrzej

BAS-KLARNET

Trambowicz Ludwik

FAGOTY

Raduła Benedykt
Piłat Maksymilian
Poznakowski Ryszard

KONTRAFAGOT

Pawłowski Jerzy

WALTORNIE

Filipowicz Kazimierz
Klimek Zygmunt
Suchoples Aleksander
Brzostek Leon
Wobiszczewicz Włodzimerz
Tylewski Tomasz

TRĄBKI

Łukaszewicz Jan
Burdynowski Józef
Tabaszewski Franciszek
Mirzwa Alicja

PUZONY

Trus Aleksander
Kasprzycki Alfons
Tuzinowski Jan
Grygorowicz Edward

TUBA

Tęcza Karol

PERKUSJA

Szymański Marian
Rugienis Bronisław
Brzeski Witold
Wiśniewski Wacław

Klawesyn — Urszula Kulkowa, Teresa Woroniecka

INSPEKTOR ORKIESTRY:
Niemiro Henryk

KOREKTOR FORTEPIANÓW:
Władysław Oględzki

Miłych wezasów

wszystkim słuchaczom koncertów
oraz melomanom Wybrzeża

życzą

Dyrekcja i Zespoły
Państwowej Opery i Filharmonii
Bałtyckiej
w Gdańsku

NAJBLIŻSZY KONCERT FILHARMONII BAŁTYCKIEJ

1 lipca 1966

Koncert Dyplomantów PWSM w Sopocie
Dyrygent: Antoni Poszowski
Soliści: Ligia Ulfig (fortepian)
Edward Rykaczewski
(klarnet)

W programie

K. Kurpiński — Uwertura „Dwie chatki”
S. Prokofiew — III Koncert fortepianowy
Wł. Walentynowicz — Koncert klarnetowy
P. Czajkowski — Kaprys włoski

U W A G A — HONOROWI DAWCY KRWI WOJEWÓDZTWA GDAŃSKIEGO

Dyrekcja Państwowej Opery i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku w porozumieniu z Zarządem Wojewódzkim Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdańsku, w uznaniu społecznej postawy honorowych dawców krwi, uprzejmie zaprasza na swoje spektakle i koncerty. Honorowi Krwiodawcy otrzymają bezpłatnie w kasach Opery i Filharmonii Bałtyckiej cztery bilety wstępu w ciągu roku 1966 na termin i spektakl dowolnie przez siebie wybrany. Prawo do otrzymania bezpłatnych biletów posiadają honorowi krwiodawcy z potwierdzeniem co najmniej dwukrotnego oddania krwi.

Bilety można otrzymać najpóźniej na pół godziny przed spektaklem.

Zamówienia na bilety zbiorowe można zamawiać telefonicznie co najmniej 2 tygodnie przed wybranym spektaklem w kasie Opery — tel. 41-05-63 lub w Sekretariacie P. O. i F. B. — tel. 41-01-34.

Biblioteka PWSM Gdańsk

Dział	
Autor	191
Tytuł	
Nr inw.	

OKŁADKĘ PROJEKTOWAŁ

Józef Skoracki